

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Весела Иванова Гелева, преподавател по Хорово дирижиране в катедра „Музикална педагогика и дирижиране” на факултет „Музикална педагогика” в Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство “Проф. Асен Диамандиев”-Пловдив

за гл.ас. д-р Теодора Димитрова, преподавател по „Солфеж” и кандидат в конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” в направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство”, специалност “Солфеж” към катедра “Теория на музиката”, ТКДФ на НМА “Проф. Панчо Владигеров”

Теодора Димитрова е родена през 1968 г. в гр. София. Завършва теоретичния клас на СМУ „Л. Пипков“ в гр. София със специалност „Пиано” през 1987 г., а през 1992 г. се дипломира като магистър в НМА „Проф. Панчо Владигеров” със специалности „Хорово дирижиране” и „Теория на музиката”. През 2018 г. придобива ОНС „доктор“ след успешна публична защита на дисертационен труд на тема: *„Методи за многогласно слухово обучение чрез съвременна музика“*. Има допълнителни квалификации по Икономика и мениджмънт, мениджмънт на оркестри, управление на проекти в областта на културата и др. Работи като преподавател по пиано в НУКК - Горна Баня, а през 2015 – 2017 г.е редовен докторант в НМА „Проф. П. Владигеров“, където води часове по солфеж в Инструментален факултет и Вокален факултет, специалност „Поп и джаз пеене“. От 2017 г. е хоноруван преподавател, от 2019 г. – асистент, а от началото на 2020 г. – главен асистент в НМА „Проф. П. Владигеров”. През последните четири години води занятия по солфеж и ТМЕ на студенти от всички факултети.

Теодора Димитрова е изтъкнат хоров диригент с богата изпълнителска биография. Тя работи с редица емблематични софийски състави, сред които Детски хор на БНР, Женски хор „Христина Морфова”, Смесен хор на БНР, хор”Славянска беседа”, Смесен камерен хор „Collegium musicum” и др. Тя е основател и диригент на Камерна формация “Te Deum Adoramus”, с която осъществява многобройни самостоятелни концерти и участия в международни фестивали в страната и чужбина. Член е на международно жури в Русия и Казахстан, води майсторски класове и е носител на множество престижни международни и национални отличия и награди от хорови конкурси.

Приложената от кандидата справка за изпълнение на минималните национални изисквания представя една многопосочна, задълбочена и стойностна професионална реализация в годините, надхвърляща значително изискваният минимум точки. Още с докторската си дисертация на тема *„Методи за многогласно слухово обучение чрез съвременна музика”* Димитрова заявява сериозен научен интерес в областта на

музикалнослуховата методика и развитието на многогласния слух чрез музика на XX-XXI век от български и чуждестранни автори. Сред приносите на труда са направената обобщена картина на най-новите подходи за развитие на професионалния музикален слух във водещите музикални центрове по света, предложената класификация и систематизация на музикалнослуховите методи с приложени схеми за онагледяване на изложения материал, практическят комплекс с упражнения за развитие на многогласен слух с акцент върху елементи от музиката на XX-XXI в. и др.

Монографията „Слухово възприятие при многоглас. Специфики и стратегии“/2022/, представена от Т.Димитрова като хабилитационен труд, продължава нейните изследвания върху редица аспекти на музикалното възприятие и в частност, ориентирани към проблемите на многогласната фактура. Научната разработка в обем 104 страници е структурирана в две глави /”Музикално възприятие” и „Стратегии”/ с подраздели. Използвани са 43 литературни източника на български, руски, английски и немски език.

Темата за музикалното възприятие като невро-психо-физиологичен процес е разгледана в светлината на нейното сложно многообразие и взаимовръзка с области като неврология, психология, когнитивни науки и други. Теодора Димитрова обосновава необходимостта от преосмисляне и преориентиране в методите и практиките при слуховото обучение, наложително с комплицирания многопланов музикален език на XX и XXI в. Направена е систематизация на факторите, влияещи върху музикалното възприятие, анализирани са категориите внимание и музикална памет като определящ фактор за цялостното и пълноценно музикално възприятие. Разглеждат се видовете музикална памет, аспекти на вниманието, феномени като стрийминг, поточна сегрегация и други. Разгледана е спецификата при възприятието на многогласа в нейната двоичност-възприятие на хармоничен вертикал /акорди, полиакорди, клъстери, сонорни звучности/ и възприятие на полифоничен многоглас.

Във втора глава „Стратегии” за разгледани различни типове стратегии за учене и са анализирани най-ефективните методи за музикалнослухово обучение, подобряващи възприятието и възпроизвеждането на по-сложни музикални образци. Трудът е практически насочен и приложим в солфеджната практика и допринася за разширяването на музикалния кръгзор, възпитанието на музикалния вкус и актуализирането на познанията в областта на съвременната музикална литература и език. Приложените примери с коментар в края на монографията дават практически насоки за работа с музикални образци с висока сложност. Те могат да послужат като методически модел, чрез който музикалнослуховото обучение да достигне оптимално ниво на осъзнато и аналитично възприятие..

В качеството си на диригент с богата концертна практика Теодора Димитрова представя три свои значими и много различни в стилово отношение художественотворчески изяви с качеството на хабилитационен труд. Компактдискът „Песенни мостове“ с творби на Николай Кауфман в изпълнение на Камерна формация „Te Deum Adoramus”, в който тя е автор и ръководител на проект, продуцент и

диригент, съдържа 20 произведения-авторски и обработки на народни песни. Албумът съдържа български, еврейски и казашки фолклор, както и църковно-славянски песнопения, като някои от творбите са с премиерни изпълнения. Реализираните записи представят композитора в неговото творческо своеобразие и колорит.

Концертът „Глас и джаз“ на Камерна формация „Te Deum Adoramus” в рамките на 40 ММФ „Софийски музикални седмици“ (2009) е нетипична в стилово отношение изява за този състав. Повечето изпълнени пиеси са в аранжирмент на Т. Димитрова. Концертът е записан от БНР и излъчен по ЕВU, което е значим принос в популяризирането на българското съвременно хорово изпълнителство по света.

Третата избрана от Т. Димитрова изява е концерт с църковни песнопения от Добри Христов по повод 70-годишнината от смъртта на композитора (2011). Проектът е свързан с издаването на труда на проф.д.изк. Кристина Япова „Църковност и музикално мислене с примери от творчеството на Добри Христов“. Само две от песнопенията са в оригинален вариант за женски хор, останалите са адаптирани от оригинал за смесен хор във вариант за женски хор от Теодора Димитрова, което допринася за тяхното популяризиране и възможност да се представят по-често в храмовата богослужерна практика и на концертния подиум.

Впечатляващо е количеството концерти, турнета, реализирани записи, получени престижни отличия и награди от Теодора Димитрова и ръководените от нея състави. Трябва да се отбележи едно рядко срещано качество на нейния талант, а именно разнопосочността на нейната професионална реализация. Тя е диригент, пианист, органист, аранжор, мениджър, педагог, автор на проекти, администратор, автор на научни трудове и др. Комплексният характер на дейността ѝ доказва нейната ерудиция, интерес към иновациите в сферата на изкуството и образованието и последователност в стремежа към високи педагогически постижения, основани на задълбочено аналитично вникване в музикалната материя.

В заключение на всичко гореказано, подкрепям убедено кандидатурата на гл.ас. д-р Теодора Димитрова за заемане на академичната длъжност “доцент” в направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство”, специалност “Солфеж” към катедра “Теория на музиката” на ТКДФ и пожелавам успех в нейната бъдеща научна, преподавателска и изпълнителска дейност.

16.03.2022г.

Проф. д-р Весела Гелева

Пловдив